

Laura Cetean-Voiculescu

Dreptul familiei

și

actele de stare civilă

Note de curs și manual de seminar

COLECȚIA
JURIDICĂ



Laura Cetean-Voiculescu

Dreptul familiei și actele de stare civilă

Note de curs și manual de seminar

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

LUMEN, 2019

DREPTUL FAMILIEI ȘI ACTELE DE STARE CIVILĂ
NOTE DE CURS ȘI MANUAL DE SEMINAR
Laura Cetean-Voiculescu

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Copyright Editura Lumen, 2019
Iași, Țepeș Vodă, nr.2

Editura Lumen este acreditată CNCSIS

edituralumen@gmail.com
prlumen@gmail.com
www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

Redactor: Roxana Demetra STRATULAT
Design copertă: Roxana Demetra STRATULAT

Reproducerea oricărei părți din prezentul volum prin fotocopiere, scanare, multiplicare neautorizată, indiferent de mediul de transmitere, este interzisă.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CETEAN-VOICULESCU, LAURA

Dreptul familiei și actele de stare civilă. Note de curs și manual de seminar /
Laura Cetean-Voiculescu. - Iași : Lumen, 2019
ISBN 978-973-166-534-4

Conferențiar universitar doctor **Laura Cetean-Voiculescu**
Facultatea de Drept și Științe Sociale,
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Dreptul familiei și actele de stare civilă

Note de curs și manual de seminar

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

LUMEN, 2019

**Pagin 1 sat
goal inten ionat**

Cuvânt-înainte

Familia, entitate socială, economică și juridică, a apărut din nevoia indivizilor de a se personaliza ca grup influent în colectivitate. De la formele inițiale, în care rolul dominant l-a jucat când bărbatul, când femeia, familia a evoluat spre egalitatea între soți.

Dreptul familiei, ca ramură a sistemului de drept, este una dintre cele mai importante discipline ce formează planurile de învățământ de la facultățile de drept din țară. Aceste considerente au fost imboldul pentru a rescrie cursul pentru studenți, cu intenția de a le insufla idei generoase, sperând că le vor duce mai departe în vederea consolidării instituției căsătoriei, a învățării și respectării principiilor diriguitoare ale familiei, ca rezultat al căsătoriei, uniune oficiată în fața autorității laice, fără a neglija ori a minimaliza rolul Bisericii, ca scut moral permanent al familiei.

Respectând principiile didactice în întocmirea unui curs universitar, am considerat oportun a prezenta pentru început instituția căsătoriei, ca instituție cheie a dreptului familiei, făcând referiri la doctrină și jurisprudență, împletite cu păreri personale referitoare la modul în care trebuie menținute și promovate principiile morale care caracterizează căsătoria și familia pe plan intern și în context european.

Am continuat cu principalele instituții rezultate din căsătorie – rudenia și afinitatea, filiația –, punctând principalele aspecte ale acestora și implicațiile lor practice, în vederea cunoașterii de către studenți a naturii juridice, fapt esențial pentru explicarea și înțelegerea aspectelor practice care rezultă în contextul vieții cotidiene.

Au fost analizate și aspectele referitoare la situația juridică a copilului, la copilul adoptat, precum și concepte ce vizează ocrotirea minorului și protecția copilului aflat în dificultate, toate în considerarea actualelor reglementări în materie.

Un capitol distinct a fost dedicat regimului juridic al obligației de întreținere, iar ultima parte a cursului actelor de stare civilă și serviciilor publice în domeniu.

Pentru a facilita înțelegerea și a asigura sistematizarea cunoștințelor dobândite, la sfârșitul fiecărui capitol teoretic a fost introdus un caiet de seminar, cuprinzând aspectele practice, în concret test grilă, spețe, aplicații și întrebări, modele de cereri de chemare în judecată, scurt dicționar juridic, teme pentru referate, posibile subiecte pentru examinări ș.a.

Prin urmare, prezenta lucrare se adresează în principal studenților de la specializarea drept și administrație publică, dar și celor de la alte specializări complementare, cum ar fi cei de la asistență socială, sociologie ș.a.m.d.

Pornind de la această premisă, am încercat să le oferim cititorilor noștri o construcție conceptuală simplă și accesibilă, care să le permită familiarizarea cu terminologia specifică dreptului și cu perspectiva specifică din care științele juridice abordează fenomenul social. Pe tot parcursul lucrării am încercat să folosim un limbaj direct, denotativ, cu definirea clară a termenilor și cu organizarea conceptelor

în structuri și tipologii care să favorizeze capacitatea de prelucrare personală și de aplicare a cunoștințelor.

Lucrarea este un demers teoretic și aplicativ dedicat studenților, dar nu și unul exhaustiv, motiv pentru care am atașat lucrării o bibliografie selectivă la care cititorul este îndemnat să facă apel atunci când se confruntă cu probleme teoretice sau practice suplimentare.

Lucrarea publicată inițial în 2012, a fost revăzută și adăugită pentru actuala formă, publicată în 2019.

Laura Cetean-Voiculescu

Abrevieri

alin.	–	alineatul
art.	–	articolul
C. fam.	–	Codul familiei (abrogat)
C. pen.	–	Codul penal
C. civ.	-	Codul civil
C. proc. civ.	–	Codul de procedură civilă
Ed.	–	Editura
H.G.	–	hotărârea Guvernului
lit.	–	litera
M. Of.	–	Monitorul Oficial al României, Partea I
CEDO	-	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
nr.	–	numărul
O.G.	–	ordonanța Guvernului
O.U.G.	–	ordonanța de urgență a Guvernului
p.	–	pagina
pct.	–	punctul
R.R.D.	–	Revista română de drept
S.C.J.	–	Studii și cercetări juridice
vol.	–	volumul
RNNRM	-	Registrul Național Notarial al Regimurilor Matrimoniale

Pagin 1 sat goal inten ionat

Cuprins

Cuvânt-înainte V

Titlul I. Noțiunea și principiile generale ale dreptului familiei

I. Obiectivele învățării.....	1
II. Aspecte teoretice	1
§1. Noțiunea, caracterele și funcțiile familiei.....	1
§2. Noțiunea, obiectul și principiile generale ale dreptului familiei	6
§3. Legătura dreptului familiei cu celelalte ramuri de drept.....	11
§4. Izvoarele dreptului familiei	14
§5. Repere istorice ale familiei	18
III. Aspecte practice	27
§1. Test grilă	27
§2. Teme propuse pentru referate	28
§3. Spețe și întrebări.....	28
§4. Dicționar juridic.....	29
§5. Dispoziții constituționale privitoare la raporturile juridice de dreptul familiei	29
§6. Posibile subiecte pentru examenul de dreptul familiei.....	30
§7. Reglementările Codului penal referitoare la infracțiunile contra familiei.....	30

Titlul al II-lea. Căsătoria

Capitolul I. Încheierea căsătoriei 35

I. Obiectivele învățării.....	35
II. Aspecte teoretice	35
§1. Noțiunea și caracterele căsătoriei.....	35
§2. Istoricul căsătoriei	41
§3. Logodna.....	47
§4. Condițiile de fond ale căsătoriei.....	49
§5. Condițiile de formă la încheierea căsătoriei	55
III. Aspecte practice	61
§1. Teme propuse pentru referate	61
§2. Spețe și întrebări.....	62
§3. Test grilă	63
§4. Dicționar juridic.....	67
§5. Posibile subiecte pentru examen.....	67

Capitolul al II-lea. Efectele încheierii căsătoriei 69

I. Obiectivele învățării.....	69
II. Aspecte teoretice	69
§1. Efectele personale	69
§2. Efectele patrimoniale	77
III. Aspecte practice	98

§1. Teme propuse pentru referate	98
§2. Aplicații.....	98
§3. Test grilă	99
§4. Dicționar juridic.....	103
§5. Posibile subiecte pentru examen.....	104
Capitolul al III-lea. Încetarea, desființarea și desfacerea căsătoriei	105
I. Obiectivele învățării.....	105
II. Aspecte teoretice	105
§1. Desființarea căsătoriei.....	105
§2. Încetarea căsătoriei	115
§3. Desfacerea căsătoriei	118
III. Aspecte practice	140
§1. Test grilă	140
§2. Spețe și întrebări.....	144
§3. Teme propuse pentru referate	153
§4. Posibile subiecte pentru examen.....	154
§5. Modele de cereri de chemare în judecată.....	154
Titlul al III-lea. Rudenia	
Capitolul I. Rudenia și afinitatea. Noțiuni generale	161
I. Obiectivele învățării.....	161
II. Aspecte teoretice	161
§1. Rudenia firească	161
§2. Rudenia civilă	167
§3. Afinitatea.....	168
III. Aspecte practice	170
§1. Dicționar juridic	170
§2. Test grilă	170
§3. Teme propuse pentru referate	171
§4. Posibile subiecte pentru examen.....	172
§5. Spețe și întrebări.....	172
Capitolul al II-lea. Filiația.....	175
I. Obiectivele învățării.....	175
II. Aspecte teoretice	175
§1. Filiația față de mamă.....	175
§2. Filiația față de tată.....	185
III. Aspecte practice	193
§1. Teme propuse pentru referate	193
§2. Dicționar juridic.....	193
§3. Test grilă	194
§4. Subiecte posibile pentru examen.....	199
§5. Modele de acțiuni	199
§6. Spețe	202

Capitolul al III-lea. Obligația legală de întreținere.....	213
I. Obiectivele învățării.....	213
II. Aspecte teoretice	213
III. Aspecte practice	237
§1. Întrebări și teme de reflecție.....	237
§2. Teme propuse pentru referate	237
§3. Test grilă.....	238
§4. Subiecte posibile pentru examen.....	240
§5. Spețe.....	241
§6. Modele de cereri de chemare în judecată.....	244
Titlul al IV-lea. Ocrotirea minorului și protecția copilului în dificultate	
Capitolul I. Situația legală a copilului	247
I. Obiectivele învățării.....	247
II. Aspecte teoretice	247
III. Aspecte practice	252
§1. Teme propuse pentru referate	252
§2. Subiecte posibile pentru examen.....	252
§3. Aplicații și întrebări	252
Capitolul al II-lea. Ocrotirea minorului	253
I. Obiectivele învățării.....	253
II. Aspecte teoretice	253
III. Aspecte practice	268
§1. Teme propuse pentru referate	268
§2. Subiecte posibile pentru examen.....	269
§3. Test grilă	269
§4. Aplicații și întrebări	271
Capitolul al III-lea. Adopția	273
I. Obiectivele învățării.....	273
II. Aspecte teoretice	273
III. Aspecte practice	310
§1. Teme propuse pentru referate	310
§2. Subiecte posibile pentru examen.....	311
§3. Întrebări	311
§4. Modele de cereri de chemare în judecată.....	312
§5. Spețe	314
Titlul al V-lea. Actele de stare civilă. Serviciile de stare civilă	
I. Obiectivele învățării.....	321
II. Aspecte teoretice	321
III. Aspecte practice	335
§1. Teme propuse pentru referate	335
§2. Subiecte posibile pentru examen.....	335
Bibliografie	337

Pagin 1 sat goal inten ionat

Titlul I.

Noțiunea și principiile generale ale dreptului familiei

I. Obiectivele învățării

- definirea noțiunii de familie;
- enumerarea caracterelor și funcțiilor familiei;
- definirea dreptului familiei, enumerarea elementelor obiectului dreptului familiei;
- enumerarea și dezvoltarea principiilor generale ale dreptului familiei;
- explicitarea legăturii dreptului familiei cu alte ramuri de drept;
- analiza diferitelor izvoare ale dreptului familiei;
- rezolvarea aspectelor practice propuse la finalul capitolului.

II. Aspecte teoretice

§1. Noțiunea, caracterele și funcțiile familiei

Familia poate fi definită ca un grup de persoane între care există drepturi și obligații care izvorăsc din căsătorie, rudenie firească sau civilă, precum și din alte raporturi asimilate relațiilor de familie¹.

a) Noțiunea sociologică și noțiunea juridică a familiei

Conceptul de familie este definit în special de sociologi, însă se poate formula și o definiție juridică, având în vedere faptul că, după cum vom vedea în cele ce urmează, cele două sensuri, cel sociologic și cel juridic, nu coincid.

Înțelesul termenului de familie însumează acele relații ce se nasc între indivizi ca urmare a căsătoriei și rudeniei.

Declarația universală a drepturilor omului, definește la art. 16 familia ca „element natural și fundamental al societății”, recunoscând, totodată, dreptul acesteia la ocrotire din partea societății și a statului, precum și dreptul la căsătorie al oricărei ființe umane „de vârstă nubilă, fără nicio restricție în privința rasei, cetățeniei sau religiei”, pe baza liberului consimțământ, cu respectarea principiului egalității între bărbat și femeie la încheierea căsătoriei, în decursul acesteia și la desfacerea ei^[2].

Privită din punct de vedere sociologic, familia a fost definită după cum s-au accentuat diferitele aspecte legate de structura acesteia ori funcțiile și caracteristicile

¹ Pentru mai multe detalii a se vedea Laura Cetean-Voiculescu, *Family concept, Characters and functions*, *Annales Universitatis Apulensis – Series Jurisprudentia*, nr. 16/2013, p. 22;

^[2] Țara noastră a ratificat această Declarație la 7 octombrie 1982, fiind și parte la Convenția privind consimțământul la căsătorie, vârsta minimă pentru căsătorie și înregistrarea căsătoriilor și la alte instrumente internaționale privind protecția maternității, a femeii, a copilului.

ce o marchează^[1]. Majoritatea sociologilor privesc familia ca un grup social realizat prin căsătorie, alcătuit din persoane care trăiesc împreună, au gospodărie casnică comună, sunt legați prin anumite relații natural biologice, psihologice, morale și juridice și care răspund unul pentru altul în fața societății.

Privită din punct de vedere juridic, familia este alcătuită din acel grup de persoane între care s-au născut și există drepturi și obligații ca urmare a încheierii unei căsătorii, a existenței unor raporturi de rudenie (firească sau civilă) și chiar ca urmare a altor raporturi juridice ori sociale asimilate de lege relațiilor de familie.

La o privire generală, putem susține că cele două puncte de vedere sunt identice, dar la un studiu științific, observăm evidente diferențieri. Exemplificăm situația a doi frați care își întemeiază familii diferite prin căsătorie. Dacă juridic rămân în continuare legați prin raporturi juridice de familie, din punct de vedere sociologic, ei fac parte din familii total diferite. Exemplele pot continua în materia divorțului, a unor relații nepatrimoniale, a concubinajului etc.

Existența raporturilor juridice nu înseamnă, deci, întotdeauna, și existența raporturilor sociologice.

Raporturile juridice de familie sunt reglementate de dreptul familiei^[2] (Codul civil și alte legi speciale), însă aceste raporturi juridice specifice dreptului familiei se completează și cu reglementări aparținând domeniului altor ramuri ale dreptului public ori privat.

b) Tendințe ale fenomenului familial în societatea contemporană

Institutul Național de statistică a publicat în 2019 Anuarul Statistic al României pe serii de timp:1990-2017 și Anuarul Statistic al României: 2018.

Conceptele care ne interesează în acest context sunt³:

a. *Sporul natural*, ce reprezintă diferența dintre numărul născuților-vii și numărul persoanelor decedate, în anul de referință;

b. *Rata de natalitate*, ce reprezintă numărul de născuți-vii dintr-un an, raportat la populația la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de născuți-vii la 1000 locuitori;

c. *Rata generală de fertilitate*, ce reprezintă numărul născuților-vii dintr-un an raportat la populația feminină de 15-49 ani, la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în numărul de născuți-vii la 1000 femei de vârstă fertilă (15-49 ani);

d. *Rata de mortalitate*, ce reprezintă numărul persoanelor decedate dintr-un an raportat la populația la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de decese la 1000 locuitori.

e. *Speranța de viață la naștere* (durata medie a vieții), ce reprezintă numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou-născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință a tabelii de mortalitate;

[1] I.P. FILIPESCU, *Tratat de dreptul familiei*, Ed. All, București, 1993, p. 1.

[2] A se vedea capitolul referitor la izvoarele dreptului familiei.

[3] http://www.insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/anuarul_statistic_al_romaniei_carte_ro_0.pdf

f. *Rata mortalității infantile*, ce reprezintă numărul de decese în vârstă sub 1 an dintr-un an raportat la numărul de născuți-vii din același an și se exprimă în numărul de decese în vârstă sub 1 an la 1000 născuți-vii din același an;

g. *Rata de mortalitate*, ce reprezintă numărul anual de născuți-morți dintr-un an, raportat la numărul de născuți-vii și morți din același an și se exprimă în numărul de născuți-morți la 1000 născuți-vii și morți din anul respectiv;

h. *Rata de nupțialitate*, ce reprezintă numărul căsătoriilor dintr-un an raportat la populația la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de căsătorii la 1000 locuitori;

i. *Rata de divorțialitate*, ce reprezintă numărul divorțurilor dintr-un an raportat la populația la 1 iulie din anul respectiv și se exprimă în număr de divorțuri la 1000 locuitori.

Există numeroși factori cu influențe negative asupra familiei și vieții de familie, aceste tendințele actuale ale fenomenului familial în România putând fi sintetizate astfel:

1. O scădere generală și semnificativă a ratei nupțialității și a ratei natalității, dispariția sporului natural pozitiv, în paralel cu creșterea numărului persoanelor celibatate și a persoanelor care trăiesc în uniuni libere (concubinaj).

Arareori, metodele cantitative de studiu al obiectului de cercetare al unei științe pot folosite în drept, acesta fiind unul dintre cazuri. Astfel putem vorbi de rata natalității, nupțialității, mortalității și despre cum influențează acestea familia în societatea contemporană. Concubinajul este văzut de către unii ca un drept indiscutabil al persoanei, iar de alții ca neasumarea responsabilităților vieții de familie. Din punct de vedere religios reprezintă trăirea bărbatului cu femeia fără cununia bisericească, conform canoanelor, iar din punct de vedere juridic putem să-l definim ca o conviețuire a unui bărbat și a unei femei, necăsătorii legal. Introducerea reglementării logodnei în noul Cod civil, nu rezolvă problemele lipsei de protecție juridică a celor aflați într-o relație consensuală¹.

Din punct de vedere statistic, începând din anul 1990, se observă o coborâre constantă a ratei natalității, ce a scăzut din acest an de referință sub pragul ratei de mortalitate, sporul natural pozitiv a devenit inexistent, în paralel cu accentuarea și creșterea sporului natural negativ. Rata mortalității a crescut constant, cu scurte perioade de oscilare². De asemenea, se observă creșterea vârstei medii a mamei la orice naștere, respectiv la prima naștere³.

2. Creșterea numărului cuplurilor fără descendenți sau cu un singur descendent. Acest element este strâns legat de cel al scăderii ratei natalității, fenomen evident în societatea românească contemporană. În perioada 2012-2017,

¹ A se vedea capitolul referitor la logodnă;

² Pentru mai multe detalii a se vedea figura 2.G4 (rata de natalitate, rata de mortalitate și sporul natural al populației, rate la 1000 locuitori) în *Anuarul Statistic al României, 2018*, p. 48;

³ În 2012, vârsta medie a mamei la prima naștere era de 26,2 ani, și a crescut treptat, în fiecare an, ajungând în 2017 la 27,1; pentru mai multe detalii a se vedea figura 2.G6 (vârsta medie a mamei la naștere și vârsta medie a mamei la prima naștere) în *Anuarul Statistic al României, 2018*, p. 49;

numărul total al întreruperilor de sarcină a scăzut constant (87.477 în 2012, 55.931 în 2017), dar a scăzut și numărul de născuți-vii (2015: 201995, 2017:189474)¹.

3. Creșterea numărului divorțurilor și a copiilor născuți în afara căsătoriei. Pe lângă faptul că a scăzut rata nupțialității, a crescut și cea a divorțialității. An de an, numărul divorțurilor în România are o rată de creștere îngrijorătoare. Astfel, potrivit Institutului Național de Statistică. Până în anul 2012, rata divorțialității a crescut constant. Ulterior, creșterea numărului de divorțuri se evidențiază între 2014 și 2015 (de la 27.5 mii la 31.5 mii), respectiv între 2016 și 2017 (de la 30,5 mii la 31.1 mii)². Rata nupțialității a scăzut și ea, scăderi semnificative înregistrându-se între anii 2012-2013 (de la 107.8 mii la 107.5 mii). Printr-un calcul simplu, putem determina rata divorțialității în România, astfel: în anul 2012 - 29%, în anul 2013 - 27%, în anul 2014 - 23%, în anul 2015 - 25%, în anul 2016 - 23% iar în anul 2017 - 22%.

La nivel european, una din două căsnicii se termină în instanță. Astfel, conform Eurostat, aproape jumătate dintre căsătoriile din Uniunea Europeană sfârșesc în divorț. Rata cea mai mare a divorțurilor se înregistrează în Belgia, unde 71% dintre cuplurile căsătorite se destramă, apoi Austria, cu 66% de cupluri divorțate. La capătul opus, se află irlandezii și italienii, unde doar 17-18 la sută dintre căsnicii se termină în instanță.

4. Presiunea exercitată de cuplurile formate din persoane de același sex. Având în vedere presiunea din ce în ce mai accentuată venită din partea asociațiilor, fundațiilor și organizațiilor ce promovează interesele cuplurilor formate din persoane de același sex, în considerarea actualei reglementări restrictive, presiunea exercitată asupra familiei este din ce în ce mai crescută.

5. Implicațiile tehnicilor de procreare asistată medical.

Cu siguranță, această enumerare este doar una exemplificativă, ea rămânând deschisă în vederea unor alți factori omiși sau care mai pot apărea în contextul social actual sau viitor.

¹ Pentru mai multe detalii a se vedea figura 2.G7 (numărul de născuți-vii și numărul întreruperilor de sarcină a femeilor de 15-49 ani în perioada 2012-2017) în *Anuarul Statistic al României, 2018*, p. 49;

² Pentru mai multe detalii a se vedea figura 2.G9 (evoluția căsătoriilor și divorțurilor) în *Anuarul Statistic al României, 2018*, pag. 50;

Continuarea acestui volum o puteți lectura achiziționând volumul de pe

www.editalumen.ro

www.lumenpublishing.com

sau din librăriile noastre partenere.

Familia, entitate socială, economică și juridică, a apărut din nevoia indivizilor de a se personaliza ca grup influent în colectivitate. De la formele inițiale, în care rolul dominant l-a jucat când bărbatul, când femeia, familia a evoluat spre egalitatea între soți.

Dreptul familiei, ca ramură a sistemului de drept, este una dintre cele mai importante discipline ce formează planurile de învățământ de la facultățile de drept din țară. Aceste considerente au fost imboldul pentru a rescrie cursul pentru studenți, cu intenția de a le insufla idei generoase, sperând că le vor duce mai departe în vederea consolidării instituției căsătoriei, a învățării și respectării principiilor diriguitoare ale familiei, ca rezultat al căsătoriei, uniune oficiată în fața autorității laice, fără a neglija ori a minimaliza rolul Bisericii, ca scut moral permanent al familiei.

Respectând principiile didactice în întocmirea unui curs universitar, am considerat oportun a prezenta pentru început instituția căsătoriei, ca instituție cheie a dreptului familiei, făcând referiri la doctrină și jurisprudență, împletite cu părerile personale referitoare la modul în care trebuie menținute și promovate principiile morale care caracterizează căsătoria și familia pe plan intern și în context european.

Am continuat cu principalele instituții rezultate din căsătorie – rudenia și afinitatea, filiația –, punctând principalele aspecte ale acestora și implicațiile lor practice, în vederea cunoașterii de către studenți a naturii juridice, fapt esențial pentru explicarea și înțelegerea aspectelor practice care rezultă în contextul vieții cotidiene.

Au fost analizate și aspectele referitoare la situația juridică a copilului, la copilul adoptat, precum și concepte ce vizează ocrotirea minorului și protecția copilului aflat în dificultate, toate în considerarea actualelor reglementări în materie.

Un capitol distinct a fost dedicat regimului juridic al obligației de întreținere, iar ultima parte a cursului actelor de stare civilă și serviciilor publice în domeniu.

Prin urmare, prezenta lucrare se adresează în principal studenților de la specializarea drept și administrație publică, dar și celor de la alte specializări complementare, cum ar fi cei de la asistență socială, sociologie ș.a.m.d.

Conferențiar universitar doctor Laura Cetean-Voiculescu
Facultatea de Drept și Științe Sociale,
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

